

Mit jelent az istenfélelem a mindennapokban

Ha az istenfélelem nem határozza meg a mindennapi életünket, ha ez nem látszik meg minden cselekedetünkön, akkor csak képmutatás lesz belőle. Akkor megtörténik az, hogy egyesek szeretetlenül kihasználják a másikat.

2.

Ima foci közben

3.

Védőoltás: mire jó, és mire nem?

7.

AZ ERDÉLYI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA

ÜZENET

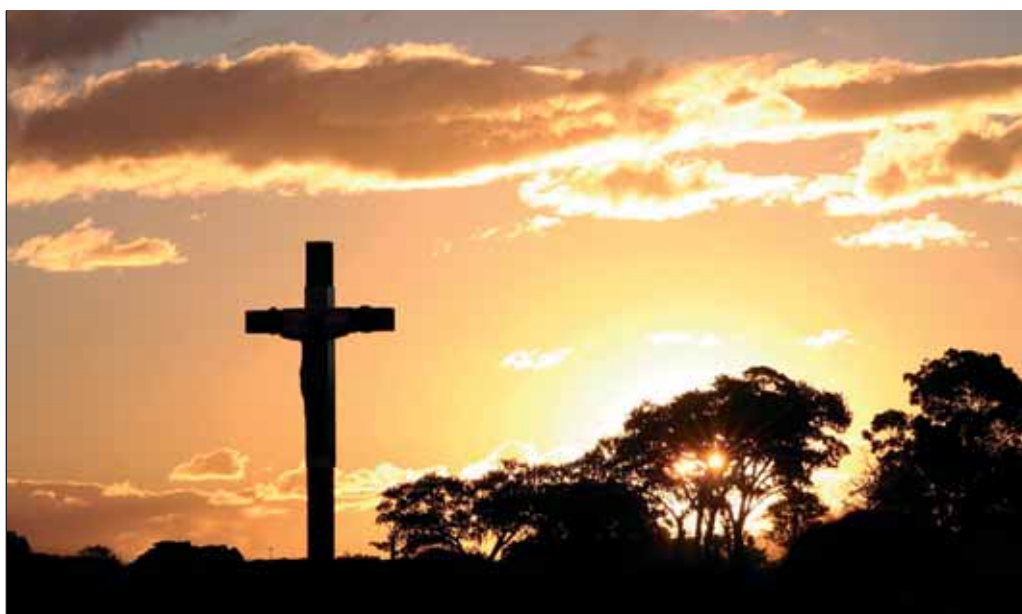

XXIX. ÉVF. • 5. SZÁM
2018. MÁRCIUS 1.
ÁRA 1 LEJ

Krisztus Európa reménye

Együtt kell dolgoznunk, hogy Európa a szeretet és testvériség hona legyen, hogy tudatában legyen felelősségének. Az európaiakat Krisztus teszi eggyé. Egyedül Isten tudja biztosítani az egységet a különbözőségben, ahol mindannyian egyenlőnek és szabadnak érezhetjük magunkat. Mindenki nyugodtan bevallhatja, hogy megválaszolatlan kérdései vannak, és nem építünk álvilágot csak azért, hogy a valós világ és az élet kérdései elől meneküljünk. Együtt kell új és építő utakra találnunk, hogy a dolgokat megváltoztassuk. Az eggyé váló Európa számára itt van Isten népének szóló nagy kihívása és feltáruló lehetősége.

Krisztus Európa reménye. Minden szegénység szülőanyja a háború. A háború nem megoldja a problémákat, hanem megsokszorozza. Európából indult ki a világháború, innen kell kiindulnia a világbékének is. A múlt század két világháborúja, a koncentrációs táborok, a Gulag és a holokauszt a kontinensünkön uralkodó és a világ többi részét is fájdalmasan érintő sötétségről tanúskodnak. Napjainkban pedig a kirekesztés, az igazságtalanság,

a kizsákmányolás és a terrorizmus ütötte sebekre kell gyógyírt találni. Küldetésünk az, hogy egy sok összetevőből álló, egységes kontinens létrejöttéért dolgozzunk.

A világot félelem üli meg a terrorizmus vészjósló fenyegetése miatt. Tudjuk, hol kell keresni a terrorizmus legfőbb gyökeireit: azon népek felgyülemlett haragjában,

visszafojtott gyűlöletében, amelyek a nyugati kizsákmányolás és jogaik eltiprása miatt hosszú ideje elnyomásban élnek. Hiányzik a közösség, a javak megosztása, az együttérzés. Ezért sürgősen meg kellene teremteni a testvériséget – Jézus tanítása alapján. Azt az igazi szeretetet, amely nem vár viszonzást, hanem mindig kezdeményez.

4.

Imádság – kapcsolatban Istennel

Beszélgetés Hajdó Tímea lelkipásztorral

Egyházkerületünkben évek óta imahetekről beszélünk, hiszen januártól márciusig tartják az eseménysort. Minden gyülekezetben más és más szokások alakultak ki az elmúlt évtizedek során. Hajdó Tímea kendilónai lelkipásztort Szecsődi Árpád, az Agnus Rádió munkatársa a templomban elmondott hangos imádságról kérdezte. És nem csak.

5.

Éltető sodrásban. Hol terem a jó házasság?

Tizenegy éve Magyarország, hét éve Erdély több helyszínén is megszervezik a házasság hete elnevezésű rendezvényt különböző keresztyén egyházak és civil szervezetek együttműködésével. A kezdeményezés Angliából indult, célja ráirányítani a figyelmet a házasság, a család értékeire. Másrészt segítséget nyújtani azok számára, akik házasságra készülnek, vagy akik már házasságban élnek, de különböző problémákkal szembesülnek.

Marosvásárhelyen és környékén a házasság hetében szervezett rendezvények alkalmából előadásokra, beszélgetésekre került sor a Deus Providebit Tanulmányi Házban és a Gecse Dániel Református Orvosi és Egészségügyi Szakkollégiumban, szentmisét tartottak a házásokért a Keresztelő Szent János-plébániatemplomban, mialatt Becsky Borbála pszichológus, a rendezvénysorozat egyik főszervezője a Kistemplomban tartott előadást. És miközben Bőjte Csaba atya a maroszentgyörgyi házastársakkal találkozott, a Gál lelkész házaspár, József és Tünde a maroszentkirályi gyülekezet meghívottai voltak.

8.

Tanulságos igék Nehémiásról 5.

Mit jelent az istenfélelem a mindennapokban?

Az egyházat sokszor éri az a vád, hogy csak a lelkiekkel foglalkozik, a földiekkel nem. Ám sokszor épp a fordítottja történik: miért foglalkozik az anyagi dolgokkal, s miért nem marad a lelkieknél, az üdvösségnél?

Ebben a fejezetben is úgy tűnik, csak gazdagságról, szegénységről, adás-vevésről van szó. Hogy megértsük a leírtakat, menjünk vissza Jeruzsálem falaihoz. A helyreállítási munkák jól haladnak. A munkások szorgalmasan dolgoznak. Legalábbis úgy tűnik. De valójában gondok vannak. És ez ki is derül: lázadás tör ki az emberek között.

Mi volt a probléma? Nos vannak olyan családok, ahol nincs mit enni. Szülők nem tudják megejteni gyermekeiket. A gazdagabbak önző módon mindent a maguk számára tartanak fenn, nem akarják javaikat a többiekkel megosztani. Ez már tűrhetetlen, s a szegények nem tudnak tovább hallgatni. Mert ők is éppúgy Isten népéhez tartoznak, s a falat ők is éppúgy építik, mint a gazdagabbak. Miért van az, hogy a gazdagok dúskálnak, ők pedig halnak éhen? Sokan messziről jöttek, otthon hagyták földjeiket. Áldozatot hoztak a fal építéséért, és most ez a jutalom. Egyesek gyerekeiket rabszolgáknak adták el.

E panaszokkal Nehémiáshoz jönnek. Micso-da megpróbáltatás ez számára. Nem elég a sok baj az építés körül, az ellenség támadása, most még az építők között is gondok adódnak. Ez a próba súlyosabb, mint az eddigiek. Mert nincs Isten népe számára nagyobb baj, mint amikor belső harcok alakulnak ki közöttük. A kívülről jövő problémákat sokkal könnyebb megoldani, mint a belül levőket.

Mit tesz Nehémiás ebben a helyzetben? Haragra gerjed, szent haragra. Ez érthető, hiszen addig sikerült lelket verni az elcsüggedt népbe, sikerült a külső ellenség mesterkedéseit meg hiúsítani. De most még nagyobb a baj. Nem kevesebb történt, mint Isten parancsainak súlyos áthágása. Hisz a mózesi törvények pontosan szabályozták a gazdasági életet, s olyan rendelkezések voltak, amiknek betartása esetén ilyesmi nem fordulhatott elő. Ilyen volt az, hogy kölcsön esetén nem lehetett kamatot kérni, s az is, hogy zsidó zsidónak nem lehetett rabszolgája.

Isten törvényének pontos betartása lehetetlené tette, hogy egy izraelitának éheznie kelljen, vagy elveszítse szabadságát.

Ez okozza Nehémiás szent haragját. Az ilyen haragnak helye van Isten gyermekeinek szívében is. Nem mosolyoghatunk vagy tapsolhatunk akkor, ha Isten törvényeit lábbal tapossák. Sokszor épp az a bajunk, hogy a tolerancia jegyében mindent elnézően eltűrünk, s nem gerjedünk haragra.

A próféta azt mondja: le kell tenni a munkát, és népgyűlésen meg kell beszélni a problémákat. A gazdagoknak felteszi a kérdést: hogyan tudjátok a saját testvéreiteket így megalázni? És felhossa maga példáját, hogy ő pont az ellenkezőjét tette: kiváltotta a rabságban levő testvéreit.

Mit tesz Nehémiás? Dicsekszik a maga érde-meivel? Nem, mert utolsó gondolata egy imádság: „emlékezzél meg én rólam, Istenem, az én javamra, és mindarról, amit e néppel cselekedtem!” Aki így imádkozik, az nem magáról gondolkodik, hanem mindent Isten kegyelmének tulajdonít. De akkor miért beszél ennyit önzetlenségéről, áldozatáról? Erre csak egy válasz lehetséges: hogy minden félreértést elkerüljön. Nehogy azt gondolják a gazdag izraeliták, hogy ő olyan dolgot kér másoktól, amit ő maga nem cselekedett meg.

Ki tett még hasonlóan? Pál apostol. Leveliben újra és újra példaként állítja magát a gyülekezetek elé. Azt kéri tőlük, legyenek követői. Pál kínosan vigyázott arra, hogy az ő életfolytatása ne legyen akadály vagy botránkozás azok számára, akiknek ír, vagy akiknek prédikál. Egy lelkipásztor, egy lelki vezető felelőtlen, sőt bűnös magatartása óriási akadály lehet Isten országa terjedésében. Hogyan tudunk mi másokat szent életre hívni, ha mi magunk nem járunk abban?

Azt is érdemes megfigyelni, hogy a próféta nem az érzésekre hivatkozik. Nem az emberi jogokra vagy az emberi szolidaritásra. Ő egyenesen Istenről és az ő törvényéről beszél. Elmondja, hogy amit tesznek, ellenkezik Isten igéjével. Az Úr félelméről beszél, ami a Biblia egyik leggyakrabban használt kifejezése. Sok félreértés van e fogalom körül. Egyesek a rettegrésre gondolnak. Erről lenne szó? Félnünk kellene Istentől? Aki így gondolkodik, az nem értette meg e kifejezést. Az istenfélelem nem más, mint Istent szeretni, benne bízni úgy, ahogy egy gyermek bízik az apjában. És a kifejezésben egyúttal benne van a tisztelet is és az engedelmisség is.

„Mi tehetségünk szerint megváltottuk a mi testvéreinket, ti pedig el akarjátok adni testvéreiteket, hogy majd nekünk kelljen megvinnünk őket?”

Neh 5,8

ADY ENDRE

Köszönöm, köszönöm, köszönöm

Napsugarak zugása, amit hallok,
Számban nevednek jó ize van,
Szent mennydörgést néz a két szemem,
Istenem, istenem, istenem,
Zavart lelkem tegnap mindent bevallott:
Te voltál mindig mindenben minden
Boldog szimatolásaimban,
Gyöngéd simogatásaimban
S éles, szomorú nézéseimben.
Ma köszönöm, hogy te voltál ott,
Hol éreztem az életemet
S hol dőltek, épültek az oltárok.
Köszönöm az én értem vetett ágyat,
Köszönöm neked az első sirást,
Köszönöm tört szívü édes anyámat,
Fiatalságomat és büneimet,
Köszönöm a kétséget, a hitet,
A csókot és a betegséget.
Köszönöm, hogy nem tartozok senkinek
Másnak, csupán néked, mindenért néked.
Napsugarak zugása, amit hallok,
Számban nevednek jó ize van,
Szent mennydörgést néz a két szemem,
Istenem, istenem, istenem,
Könnyebb a lelkem, hogy most látván vallott,
Hogy te voltál élet, bú, csók, öröm
S hogy te leszel a halál, köszönöm.

Ha az istenfélelem nem határozza meg a mindennapi életünket, ha ez nem látszik meg minden cselekedetünkön, akkor csak képmutatás lesz belőle. Akkor megtörténik az, amit e fejezetben látunk: hogy egyesek szeretetlenül kihasználják a másikat. Az ilyen cselekedettel megbotránkoztatjuk a kívülről állókat, akik ezt mondhatják: ha ilyenek a magukat istenfélőknek nevezők, akkor mi nem kérünk ebből. De ennek az ellenkezője is igaz: ha a gyülekezet igaz hitben él, akkor az ki fog valamit sugározni, az kívánatosá válhat emberek számára. Ez történt az első keresztyének életében: készek voltak vagyonukat is mások szolgálatába állítani, így a gyülekezet rohamosan növekedett.

Hogyan reagálnak a gazdagok a próféta szavára? Hallgatnak. Ám ez a hallgatás a bűnbánat hallgatása. Ebből látszik, hogy Isten Lelke munkálkodott hatalmasan.

Minden megtérés egy csoda, de ha egy gazdag ember és annak a pénztárcája tér meg, az már óriási csoda. Mert aki egyszer a Mammon karmaiba kerül, nem könnyen szabadul meg abból. Itt azonban megtörténik. Bárcsak megtörténne ma is, közöttünk is.

Legyünk kedvesek, barátságosak

Egy nap szomorú ábrázatú asszony jött a lelkészi hivatalba, és elpanaszolta, hogy a férje nem bánik jól vele, mind több és több ideig marad távol otthonától.

– Tudna-e valami módot arra, hogyan lehetne ezen segíteni? – tette fel a kérdést.

– Valóban van rá mód – válaszoltam –, egyszerű, és tudtommal még soha nem maradt eredmény nélkül.

Amikor az asszony feszült várakozással kérdezte, mi az, ezt válaszoltam:

– Próbáljon mindig kedves és barátságos lenni férjéhez!

Néhány hónap telt el. Egy nap ismét eljött az asszony, és ragyogott az arca az örömtől. Ekkor már tudtam, hogy tanácsom segített.

Próbáljunk mindig kedvesek, barátságosak lenni. Olcsó, de igen értékes recept, amiért nem kell a patikába menni. Éljük hát vele.

B. L.

Csendes, váratlan ölelés

Azt olvastam nemrég, hogy a félrenézés társadalmában élünk. Amelyben talán rég elfelejtettük, hogy hitünk, lelkünk, életünk állapotáról a magatartásunk árulkodik. Látványosan. Testestől-lelkestől. Mindannyiunknak megvannak a sok-sok kicsiny, megrázó, keserűséggel cipelt történetei arról, milyen irgalmatlan lény tud lenni az ember. Rólunk is beszélnek Ady sorai: „Mikor elhagytak, / Mikor a lelkem roskadozva vittem.” Ilyenkor, mint a költőfejedelem, mi is csöndes, váratlan ölelésről álmodunk. Az irgalmasság megtapasztalásáról. Arról, hogy valaki a valóságban is megáll, odafordul, megszólít, meghallgat. Legalább

egy kézmozdulattal, szemei csillogásával, ajka mosolyával. Hogy kellünk valakinek, mert végsősoron ettől lesz szép és tartalmas az élet a sokszor embertelenné váló, arctalan és egyre inkább a félrenézését gyakorló mindennapokban. Persze rögtön megtaláljuk az önfelmentést is, hiszen olyan sok zilált élethelyzetünk van, amikor magunkba temetkezünk és képtelenek vagyunk megállni valaki mellett. Ilyenkor önmagunk, szűkebb családjunk számára is kevésnek bizonyulunk. A sikersztorikat élénk terelő világban éppen az tud igazán hiteles lenni, aki azt is elmondja, hogy vannak olyan

napjai is, amikor ólomlábakon jár, és sírni volna kedve.

Sokunknak az irgalmasságról az a bizonyos elesett mellett megálló, odahajló samaritánus jut eszünkbe. Meg az, hogy ez mennyire nem kifizetődő, mert annyi gondba, idővesztésébe, problémahalmazba kerül irgalmasnak lenni. Ma, amikor érték nélküli képeket és szavakat látunk és hallunk, amikor az emberi kommunikáció sokszor csak megkötöz, de nem feloldoz, talán éppen ezt kell újra megtanulnunk. Jó szóval segíteni. Egy mosollyal erősíteni. Feloldani a görcsöket. Olyan kevés ez, és mégis éppen a magunk életéből kiindulva látjuk, hogy mennyire nehéz. Talán mert görcsös rugalmatlansággal éljük a mindennapokat. Feszült koncentrációval, mindig csak magunkra fókuszálva. Valaki arra biztatta hallgatóságát a minap: ha rendben vagy Istennel és önmagaddal, akkor rendezetté válhat a másik emberrel való kapcsolatod is. Ami nagy érték, kimondva-kimondatlanul mindannyian erre vágyunk. Ahhoz, hogy adni tudjak, kell egy kiegyensúlyozottság, letisztultság az életemben. Hogy ne a folyton megkötöző, a reakciókat figyelő megfelelési kényszer befolyásolja irgalmasságomat, azzal tolván el magamtól az odahajlást: ha nem áll meg a pap és a lévita, akkor miért éppen én?! A mindennapi jót könnyű megszokni, beleépül az életünkbe, egy idő után észre sem vesszük, csak valami kellemes, nyugtató érzésként van jelen. Mert amíg adhatok, ez azt is jelenti, van miből adnom. Hogy vannak tartalékaim, erőforrásom. Van erőm mosollyal, szóval, simogatással erősíteni valakit. Hogy merek samaritánusa lenni annak is, aki nincs túl vonzó állapotban, akinek élethelyzete a többséget egyenesen taszítja, távol tartja. Nem mindig az áll meg mellettünk, akitől elvárnánk. Az irgalmasság tele van meglepetéssel, csöndes, váratlan öleléssel.

| FÁBIÁN TIBOR |

Ima foci közben

Olvasóink közül talán kevesen tudják, ki Mark Clattenburg. Nem is csoda, hiszen a brit villanyszerelő hosszú időn keresztül labdarúgóbíróként kereste kenyerét. A foci iránt rajongók nyilván már jobban ismerik a nevét, ugyanis az angol úriember a nemzetközi játékvezetők közül az egyik legjobb volt: olimpiai és Bajnokok Ligája-döntőt vezetett, sőt két évvel ezelőtt az Európa-bajnokság döntőjén is ő fújta a sípot. Azt követően azonban úgy döntött, váltani fog, és elment Szaúd-Arábiába játékvezetőnek. Feltételezem azért, amiért a játékosok nagy része is: pénzért. Bár nem biztos.

Sokan nyilván most azt kérdezik, mi köze a futballnak és a játékvezetésnek az Üzenethez. Látszólag semmi. Csakhogy Mark Clattenburg olyat tett, amivel ha nem is került a címlapokra, de a sportvilág figyelmének középpontjába mindenképp. És nem csak. Az egyik januárban lejátszott mérkőzés alkalmával megállította a játékot, mert a találkozó hajrájában történt valami. Ekkor ugyanis a közelben lévő müezzin imára hívott, Clattenburg pedig úgy döntött, a vallás fontosabb a futballnál, így megállította a meccset. Az angol bírót kétperces szünetet rendelt el, majd ezt követően folytatódott a találkozó.

Nem tudom, mi állhatott a döntés hátterében. Elképzelhető, hogy a muzulmán vallás rendkívül szigorú szabályait következetesen

Egymás mellett. Templom és labdarúgópálya a Costa Rica-i Queposban

betartó és betartató országban félt, nehogy később bántódása essék, ha esetleg figyelmen kívül hagyja a müezzin imára hívó szavát. Lehet, jó pontot akart szerezni a szaúdi futballiga vezetőinél. Vagy csak egyszerűen tényleg úgy gondolta, hogy a vallás fontosabb, mint a labdarúgó-mérkőzés.

Tény azonban, hogy ez nálunk, Európában biztos nem történe meg. Jelenleg a kontinensen ugyanis a vallás teljes háttérbe szorítása történik – uniós bizottságok és vezetők segítségével. Aki keresztyén, ha nem is üldözik, de biztos, hogy mellőzik. A nyugati keresztyén

egyházak beálltak a liberálisok és a baloldal által diktált, hedonista és ateista életet ösztönző, a keresztyén kultúrát lábbal tipró forgatagba. Ahonnan nagyon nehéz kitorlni.

Vajon melyik európai játékvezető állítaná le ma a futballmérkőzést, ha mondjuk meghallaná a közeli templom harangját? De továbbmegyek, és felteszem a kérdést: vajon közülünk ki az, aki meghallva a templomharangot, Istenre figyel, és elmélyül magában, vagy abbahagyja munkáját, szórakozását, ügyes-bajos dolgait, és elindul a templomba igét hallgatni?

| SOMOGYI BOTOND |

Krisztus Európa reménye

1. | Ennek az Istentől nyert, Jézus által gyakorolt szeretetnek a tüze ki tudja robbantani a legnagyobb keresztyén forradalmat – nemcsak lelki értelemben, hanem az emberi élet minden vonatkozásában –, megújítva a kultúrát, politikát, gazdaságot, tudományt, kommunikációt. Ez lehet a leghatásosabb mód a terrorizmus leküzdésére: megmutatni Jézus Krisztus útját és életét, amely legyőzte a gyűlöletet és a bűnt; megmutatni keresztyénségünk igazi arcát, amely egészen más, mint amit életünk mutat. Ma, amikor a kultúrák oly könnyen összeütközésbe kerülnek, még sürgetőbb szükség van az egységre, ezen belül az ökumenikus és vallásközi párbeszédre. Évtizedek óta párbeszédben állunk más vallások követőivel, és egyre inkább meggyőződhetünk arról, hogy tőlünk, keresztyénektől mindenekelőtt az evangéliumi szeretetről szóló konkrét bizonyágtételt várják. Ez az, amire mindenki vágyik, amit mindenki befogad, mert természeténél fogva minden ember hivatott a szeretetre. Cselekedni kell bátran és öntudatosan!

Tulajdonképpen minden világvallásban megtalálható hangsúlyozottan az aranyszabály: tedd azt másokkal, amit szeretnél, hogy veled tegyenek. A kölcsönös szeretet légkörében – ami nem más, mint az aranyszabály megvalósítása – már párbeszédet lehet folytatni, gyakorolni. A párbeszédben eggyé kell válnunk a másikkal, közös nevezőre kell jutnunk. Ez a titka annak a párbeszédnek, amiből megszületik

a testvériség. A párbeszéd művészete sokszor fáradságos, de mindig életadó és termékeny. Áldása abban áll, hogy megismerjük a másik valóságát, nézetét; a másikat pedig előkészíti arra, hogy meghallgasson bennünket. A párbeszéd által lehetővé tesszük, hogy Isten jelen legyen közöttünk, mert amikor a dialógusban megnyitunk egymás felé, akkor Isten felé is megnyitunk. Ennek gyümölcse az egység az emberek között, és az emberek egysége Istennel.

A vallási pluralizmusnak nem a konfliktusok forrásának kellene lennie, hanem a testvériség építőjének. Az egység középpontjában Jézus életre szóló parancsa áll: szeressétek egymást, amiképpen én is szerettelek titeket. Ott és akkor Jézus e parancsolatot a tanítványoknak mondta. Ma minden keresztyénnek szól. Ha ezt gyakoroljuk, megéljük, hogy megszületik az egység, amelynek van egy rendkívüli következménye: ahol ketten vagy hárman együtt vannak az ő nevében, Jézus is ott van, ott lesz közöttük.

Nehéz tagadni, hogy e világ, amelyben élünk, tönkrement. Értelmetlen gyilkosságok és terrortámadások híreit halljuk. A háborúk vég nélkül folytatódnak, és az embertelenség minden látható formájával találkozunk. A természeti katasztrófák évente sok életet követelnek. A modern orvosi technika ellenére emberek százai halnak meg valamilyen súlyos betegség és fertőzés következtében. A kép riasztó. A világ összetört, és a kiút nem látható. A bűn megtörte

A vallási pluralizmusnak nem a konfliktusok forrásának kellene lennie, hanem a testvériség építőjének. Az egység középpontjában Jézus életre szóló parancsa áll: szeressétek egymást, amiképpen én is szerettelek titeket.

világunkat. Mindegyikünknek bűnös a természet, és bűnt követett el Isten parancsolatainak megszegésével.

Az ember bűne hozta a halált és a szenvedést a világba. Ha határozott irányváltás nem történik, az emberiség csődje elkerülhetetlen lesz. A közéletből kiszorultak a keresztyén értékek. A világ a mi bűneink sokasága miatt tört össze. Irányváltás! – megtérés. Krisztusban megújulni, hogy másokat is megújíthassunk. Együtt Európáért, Krisztust vigyük Európának. Világunk új evangelizálására van szükség. Hiszen Jézus az egyetlen, aki megmentheti világunkat a megsemmisüléstől.

| BÁNYAI LÁSZLÓ |

Köszönet és hálaadás

„Figyelmezzél, Uram, az én imádságomra, és hallgasd meg az én könyörgésemnek szavát! ...Eljőnek a népek mind, amelyeket alkottál, és leborulnak előtted, Uram, és dicsőítik nevedet... mutasd meg nekem a te utadat, hogy járhassak a te igazságodban, és teljes szívvel féljem nevedet.”

Zsolt 86,6.9.11

Nem állhatunk akárhogy Isten elé. Szükségünk van arra, hogy tudjuk: ő meghallgat minket. Éreznünk kell, hogy ő figyel reánk. Az Újszövetségből megtudhatjuk, hogy ha valamit Jézus nevében kérünk, akkor meghallgatásunk felől biztosak lehetünk.

De mi az, amit igazán kérnünk kell? Az egész élet egy nagy rejtély. Ritkán tudunk eligazodni benne, a tényezőket nem ismerjük eléggé. Az emberek másképp viselkednek, mint ahogy azt mi elvárnánk, az eredmény sohasem az, amit gondolunk. Csak Isten az, aki ismeri sorsunk sokszor kiszámíthatatlan útjait, azok beláthatatlan következményeit. Tehát csakis tőle kérhetjük: mutassa meg útját, amelyen biztosan célba érhetünk. A zsolttáros azt is tudja, nem akármilyen cél a fontos.

Olvastam egy igen vastag könyvet, *Karrier* volt a címe. Azok életét tárgyalta, akik mind

Fotó: Kiss Gábor

„befutottak”, vagyis nagyon ismert, gazdag személyek voltak. De a Krisztust követőknek nem mindegy, hogy hova „futnak be”. Nekik csak az igazságban való járásban kell „specializálódnunk”. A legfényesebbnek tűnő jövőt is érdemes otthagyni érte, ahogy Pál apostol írja: „mindent kárba veszni hagytam Krisztusért”. Az Isten által adott kimondhatatlan dicsőség mellett szalmavirágnak látszanak az emberi eredmények. A teljes élet Isten imádságában s a neki szánt szolgálathoz vezet. A zsolttáros azt is tudja, nem akármilyen cél a fontos.

A gazdag élet, az ő segítségével befutott pályára leborulásra készítet. Köszönetre és hálaadás-

ra. Ady Endre *Köszönöm, köszönöm, köszönöm* című verse így szól:

„Napsugarak zúgása, amit hallok,
Számban nevednek jó íze van,
Szent mennydörgést néz a két szemem,
Istenem, istenem, istenem.”

Nemcsak egy ember, egész népcsoportok vagy földrészek adhatnak hálát egy háború megszűnéséért és természetesen sok minden másért is. Nem hiába figyelmeztet a pogányok apostola: mindenekben hálát adjatok!

| HORVÁTH LORÁND |

Imádság – lehetőség az Istennel való kapcsolattartásra

1. | – Egyetemes imahét alkalmával istentisztelet után lehetőség van arra, hogy a gyülekezeti tagok imádkozzanak. Csak ilyenkor?

– Nemcsak ilyenkor adódik lehetőség az imádságra, hanem minden egyes alkalommal. A gyülekezetben is próbálom „reklámozni”. Hiszen ez nagy lehetőség. Lehetőség az Istennel való kapcsolattartásra: legféltebb, legfájdalmasabb, de legörömtelibb érzéseinket is meg tudjuk osztani vele. Igaz, azt szoktuk mondani, ő úgyis tudja. De mégis más az, amikor érzéseinket megfogalmazzuk és elmondjuk. Megtörténik, hogy mindazt, ami bennünk van, nem tudjuk szavakba önteni. Ilyenkor jó az, ha érezzük, hogy Isten akkor is tudja, mire gondolunk. Istentisztelet alkalmával a liturgia során csendes imádságra van lehetőség, akkor mindenki magában imádkozik. Imahéten azonban valóban több helyen lehetőség adódik arra, hogy a gyülekezeti tagok hangosan is imádkozzanak. Sok helyen viszont idegenül hat, sokan azt gondolják ugyanis, hogy az imádság a lelkipásztor „dolga”. Jobb esetben az emberek vele együtt mondják – nemcsak a kötött szövegeket.

– Miért alakult ez így?

– Talán azért, mert az emberek azt gondolják, ők nem tudnak olyan szépen fogalmazni, mint a lelkipásztor, nem találják meg a megfelelő kifejezéseket. Egyeseknek pedig valóban nehezükre esik hangosan elmondani belső gondolataikat úgy, hogy mások hallgassák azt.

– Hogyan imádkozunk a templomban?

– Természetesen őszintén. Ilyenkor azonban előtérbe kerülhet a gyülekezetért és az anyaszentegyházért való imádság. Tulajdonképpen ökumenikus imahétről beszélünk. Ha tehát más felekezetek lelkipásztorai is szolgálnak, akkor mindez a gyülekezetek közötti összefogást erősítheti, azt az érzést, hogy mindannyian ugyanannak az Istennek a gyermekei vagyunk. Egyetemes imahét alkalmával megtanulhatunk egymásért imádkozni, mert ez a készség sokszor hiányzik belőlünk. Az imákban helyet kapnak a gyülekezet különböző ügyes-bajos dolgai, nehézségei, örömei. Felemelő pillanat az, amikor a tagok egymásért, az egyházért, Isten igéjének terjedéséért fohászkodnak.

– Bibliaórákon nem lehet hangosan imádkozni?

– Elvileg igen. Jó lenne, ha minden bibliaóra olyan keretek között zajlana, hogy a gyülekezeti tagok imádkozzanak. Ha ezekben elindul egy olyan folyamat, amely során egyesek szabadon, hangosan imádkoznak, akkor lehet, hogy később ezt a nagyobb közösség előtt, a templomban is vállalni fogják. Tapasztaltam, milyen jó az imaközösség, amikor öt-tíz fős csoportban az emberek együtt imádkoznak.

– Sokféle ima létezik: kérő, magasztaló, dicsőítő, hálaadó, sőt betanult imádságok is. Mi a véleményed ezekről? Te hogyan tanultál meg imádkozni?

– Első imádságos élményeim nagymamámhoz kötődnek. Ő volt az, aki megtanított imádkozni. Ma is elsőszereppel emlékszem a betanult esti imákra. Ma is mindig előjönnek a régi emlékeim fohászkodás közben. A betanult imádságokkal az lehet a gond, hogy egy idő után rutinná válnak, és nem figyelünk oda arra, amit mon-

dunk, egészen máshol járnak a gondolataink. Ezért kell szabadon, hangosan imádkozni, mert ilyenkor az ember azt mondja, ami valóban a szívén-lelkén van. Természetesen kellene a kötött imák is, mint például a Miatyánk. Ezt sokszor mondjuk el, de néha azt érzem, bizonyos részeken elidőznék. Például ott, amikor azt mondjuk: legyen meg a te akaratod!

Hajdó Tímea lelkipásztoró a kendilónai református gyülekezet tagjai körében

– „Én Istenem, jó Istenem, becsukódik már a szemem...” ezt én is nagymamámtól tanultam meg. Ezeknek a megtanulása is fontos...

– Első lépésként hasznosak mindenki számára. Jó volt, hogy megtanították nekünk. Aki pedig akkor megtanulta, hiszem, hogy ma is jó érzéssel emlékszik vissza ezekre. Kellemes érzés a családeért imádkozni, és az is, hogy tudjuk: amíg alszunk, ő vigyáz reánk. Ez az első lépés, megtanulni egymásért imádkozni. Később el kell jutnunk oda, hogy érezzük: Istennek nem kell túlcifráznunk gondolatainkat, mert ő az egyszerű szavakat is megérti. Nem azt nézi, hogy milyen helyesen fogalmaztunk, hanem azt, hogy milyen szívvel.

– Miért fontos a hangos, gyülekezet előtt mondott imádság?

– Ki próbálta ki azt, hogy otthon, amikor egyedül volt, hangosan imádkozott? Mindenkinek ajánlom. Teljesen más lesz, mintha magában mondaná. Egyesek úgy érzik, személyes dolgai nem tartoznak a gyülekezet elé, ezért nem akarnak hangosan imádkozni a templomban, ezt tiszteletben kell tartani. Mások épp ellenkezőleg: úgy gondolják, hogy amennyiben elmondják személyes bánatukat, gondjaikat, mások is fognak értük imádkozni, ez nekik erőt ad. Ezáltal pedig közösséget vállalunk egymással, egymásért.

– A bibliaismeret is fontos ahhoz, hogy „jól imádkozzunk”?

– Ha kinyitjuk a Szentírást, sok formáját látjuk az imádságnak. A zsolnárió őszintén Isten elé tárja azt is, miként gondolkodik az ellenségeiről. Az Újszövetségben viszont Jézus arra tanít, hogy a minket átkozókért, ellenségeinkért is imádkozunk. Miközben Istenhez fohászkodunk, megváltozik valami bennünk. Legtöbbször nem a külső körülmények változnak, hanem valami belül. Ez

az imádság egyik nagy áldása: amikor még minden külső körülmény ugyanaz, az Úr az ima által szemléletemet vagy látásmódomat megváltoztatja. Ugyanis lehet, hogy az ima után másképp fogok hozzá valaminek.

– Milyen istenképünk van?

– Imádságainkat is meghatározza, milyen istenképünk van. Gyakran azt látjuk, hogy Isten sok mindent tilt: ezt sem, azt sem szabad. Ezért egyesek távol maradnak tőle: ha semmit sem szabad, akkor mi a jó nekünk? A sok tiltás mögött nem fedezzük fel ugyanis Isten féltő szeretetét. Ugyanaz játszódik le, amikor a szülő félti gyermekét és figyelmezteti, mert látja a jövőbeli következményeket. A gyermek lehet, hogy hallgat a szülőre,

de ha megteszi a rosszaságot, utána már beismeri mondván, bárcsak hallgatott volna a jó szóra. Ugyanígy vagyunk mi is: néha nem látjuk Isten féltő szeretetét a sok szabályozás, korlát mögött. Máskor Istent ítélő bírónak tekintjük, aki határozottan lecsap, és mindenért megbüntet majd. Ilyenkor nagy büntudatunk van, elszégyelljük magunkat, és azt gondoljuk, mindent rosszul tettünk. Sokszor pedig jó tündérnek tekintjük az Urat, aki minden kívánságunkat teljesíti. Hosszú listánk van, hogy mire lenne szükségünk, most, rögtön. Ilyenkor percekig soroljuk, és elvárjuk, hogy ő csak „jegyzeteljen”. Előfordul, hogy az imádság néha kimerül egy ilyen kívánságlista felsorolásában.

– Te hogyan imádkozol?

– Egykori lelkipásztorom hatására fiatal korom óta kialakult bennem, hogyan építsem fel az imádságot: van benne bűnbánat, hálaadás – egyben dicsőítés is – és kérés. Azt veszem észre magamon, hogy imáim nagy része ma is erre a hármas egységre épül.

– Mit üzensz az imádkozóknak és kevésbé imádságos szívűeknek?

– A bizonytalanokat bátorítom: kezdjenek el imádkozni egy-két szó erejéig. Néha olyan nehezükre esik, hogy csak azt mondjuk: Uram, most nem tudok imádkozni. Ez is lehet egy kiindulópont. Nem hiába kérték a tanítványok Jézust: taníts minket imádkozni! Azoknak, akik imádkoznak, azt üzenem: legyenek kitartóak. Még akkor is, ha úgy látják, nem változik semmi. Isten ugyanis sokkal türelmesebb, mint ahogy mi viszonyulunk az imánkban elmondott kérésekhez. Ráadásul tudnunk kell, hogy egyetlen elmondott ima sem hiábavaló.

Kőbe, fába, üvegbe komponált zsoltárok

Istenhez vonzó keresztyén templomcsodák a 21. században

A keresztyén templomépítészetnek hatalmas korszakai voltak, a román kori stílustól a gótikán át a pompázatos katedrálisokig. A 21. századra az elképesztő formagazdagság, meghökkentő vonalvezetés jellemző. A templomcsodák bemutatásával jelezzük: a szakrális építészet szárnyal tovább.

A templomok Istenhez hívnak, de sokat elárulnak azokról is, akik között ezt a néma miszsiót végzik. A népről, amely építette, építi őket, az alkotóról, aki megtervezte ezeket az anyagba kövült csodákat. Mert nemcsak a prédikátorok misszionálnak, térítenek Istenhez, fordítják figyelmünket az anyagon túli, szellemi és lelki világra, hanem eredeti értelmük szerint a templomok is.

A harangok is értünk szólnak, a mi lelkünkért. A templomcsodák sajátos prédikátorai Istennek. Ők a kifogyhatatlan fantáziájú Teremtőnek, a szenvedő embernek és az új istentiszteleti formákat az építészetben, képzőművészetben, irodalomban megvalósító Szentléleknek a „segédlelkészei”.

A templomok egy adott kor, korszak kifejezőeszközei – abban a jánoszi értelemben, ahogyan a testben megjelent Jézusról írt az evangélista: „amit hallottunk (akusztikus élmény), amit szemünkkel láttunk (vizuális élmény), amit megfigyeltünk (obszervatóriumi élmény), amit kezünkkel is megtapintottunk (szenzuális élmény), azt hirdetjük az élet Igéjéről” (1Jn 1,1).

Ahány templom, annyi szótlan, de látható igehirdetés! Nemcsak az, ami bennük szól, hanem létezésük értelme ez maga: túlmutatni a maguk esztétikai, fantasztikus szárnyalásával önmagukon Istenre.

Tér, vonalak, fény, csend tüneménye

Külön tudománnyá fejlődött évtizedek alatt a vallási/szakrális templomépítészet teológiai

ája, esztétikája és lelkiisége. Oroszországban ugyanúgy foglalkoznak vele ortodox hangszerelésben, mint Angliában, ahol doktori értekezések sora jelzi ennek a látástudománynak a virágzását.

Az orosz ortodox kutatónő, Irina Vinnitszkaja *A hagyomány kontra modernitás a templomdi- zájmban, formavilágban* címen megjelent dolgo-

zatában így ír: tér, vonalak, fény, csend a lényegi összetevői a modern templomépítészetnek a Vatikántól Zagorszkig, a Riverside-től a messzi északi, főként finn protestáns templomalkotó művészetig. Meg a távol-keleti csodaalkotásokig, Szingapúr, Kína, Dél-Korea, Indonézia légies, szinte felröppenő templomformáig. Hogy Latin-Amerikáról, Ausztráliáról most ne is tegyünk említést.

Koukkala csodája – protestáns földön katolikus puritanizmus

Tudatosan ezt a „nagyobb testvér”, a finn katolikusok protestánsba hajló ízlésvilágát megtestesítő templomot választottam. Gyönyörűen, finoman megmunkált fa és nagy becsben álló fény, világosság a két legfontosabb alkotóeleme a finn Jyväskylä körzet Kuokkala plébániatemplomának. Főként finoman megmunkált fából és becserkészett, a térbe csalt fényből áll össze a belső hatás. Kifejezetten az volt a kérése a gyülekezetnek, hogy úgy nézzen ki a templom, mint egy templom. Vagyis a modern és hagyományos sajátosságok láthatóak, érzékelhetőek legyenek

az építményen már első rátekintéskor. A forma legyen modern, de őrizzen valamit a klasszikus templomképből is.

Így aztán 2010-ben el is készült e templomcsoda. Valóban kompozíció, ami minden részletében valósággal megszólal, égis éré egyházi énekek hangfoszlányai, évszázadok szolozsma-törédekei érzékelhetőek mindenütt. Fa és részben kő váltogatja egymást a kivitelezésben. De leginkább a fa, amiből Finnországban annyi van, mint másutt a tenger fövenyéből. Ide közép-finnországi lucfenyőből csiszolt, formált világos faanyag került. Hatalmas gránit sétálófelület keríti körül a templomot, a különálló harangtorony magasan emelkedik a templom előtt, s húzza fel tekintetünket a csúcskereszt felé. Földszinten az egyházi irodák találhatóak, az első emeleten a templomtér s a gyermekek templomtérből leválasztott foglalkoztatója. A galérián van az orgona és a kántor s az orgonisták irodái.

Lélekcsend – Isten-csend

Belépve a templomtérbe, egyszerre érezzük a lenyűgözést és a felemelést. Lenyűgöz a természetes anyag, az Isten által teremtett fafelületek dominanciája, melegsége, és a fény lélekemelő nyalábáramlása a térben. S amint a kettő földi-égi energiája a lelkünkben Istenhez, Teremtőnkhez és a hegyen fénylő ruhában álló Úrhoz röptet. Megtisztulásra inspirál, megújulásra hív. Hangtalan, prédikáció előtti misszió ez – az anyag, mely Istenről beszél, megszólítja az embert. Mert Isten valóságosan van jelen a teremtett világban. És egyben elérhetetlenül távoli is egyben. Csak a lélek és az ima fénysebességgel megközelíthető mennyei valósága ő, de egy szempillantás, egy fénysuhanásnyi idő alatt ott lehet a lelkünk nála. Különös templomcsoda ez, égi-földi fényutakon száguldás indítópontja. És ekkor még nem hallottuk az Igét, a prédikációt, csak átéreztek a fenséges-séget, amit és ahogyan egy építészeti csoda beszél Istenről. Majdhogynem testetlen lebegésbe ragad a látvány – mégis az anyagi világban tart. Különös könnyedség, emelkedettség, ragyogás, amit a templom kínál minden betérőnek. Ezt közvetíti a templomtér. S még valamit, amit egy magyar építész északi tájakon vándorolva észrevett és lejegyzett: „Finoman remeg a nyírfák puha lombozata, bólogatnak az erdei fenyők. Mögöttük meg-megcsillan a víz, ahogy a folyó hullámai a köves parthoz morzsolódnak. Tompa, szórt fény és csend. Végtelen csend.” (Nagy Elemér)

Nos ez a csend honol ott a templomtérben, nem halotti csend, hanem életcsend. Lélekcsend. Önmagunkhoz térítő, Istenhez térítő csend. Olyan, amelyben feledjük, hogy katolikus templomban vagyunk. Csak Krisztus lebegése, jelenléte szivárog be a lelkünkbe. És ez mindennél több.

Védőoltás: mire jó, és mire nem?

Beszélgetés dr. Szócs Ottó kolozsvári családorvossal

Az Agnus Rádió legutóbbi vendége dr. Szócs Ottó kolozsvári dietetikus és családorvos volt, akivel a védőoltások szerepéről, valamint napjainkban felmerülő problémáiról beszélgettünk.

– A védőoltások nagy szerepet játszanak a fertőző betegségek megelőzésében, mit kell tudni ezekről az oltásokról, és milyen betegségek ellen kell beadatni?

– Sokan tudják, hogy oltás alkalmával legyengített kórokozókat vagy a kórokozók részeit juttatjuk a szervezetbe. Ahhoz, hogy az immunválasz beinduljon, a szervezet védekezőrendszerének fel kell vennie az ellenségek listájára az illető kórokozót. És amikor újra fog találkozni vele élete folyamán, akkor a betegség sokkal enyhébb lefolyású lesz ahhoz képest, ami lett volna akkor, ha nem ismerkedik meg a szervezet a kórokozóval már a fertőzés előtt. Jobb esetben a betegség egyáltalán ki sem alakul. Ez a védőoltás elve.

– Milyen fertőző betegségeket kapnak el a kisgyermek, a pici babák?

– Itt nem feltétlenül arról van szó, hogy babaként kapná el a betegséget, ami ellen az oltást adjuk. Mi egy egész életre gondolunk, amikor beoltjuk valamilyen betegség ellen. Persze léteznek olyan betegségek is, amelyek kifejezetten a gyerekeket szokták érni. Ilyen a kanyaró, a gyerekbénulás vagy a tuberkulózis. Az utóbbi elleni védőoltást már újszülöttként, a szülészetten beadják.

– Két évvel ezelőtt ütötte fel fejét a kanyaró Romániában, és rohamosan kezdett terjedni. Miért terjedt el ennyire?

– Nem terjedt el olyan nagyon, inkább a média fújta fel az egészet. De valóban fordult elő halálos eset is. A kanyaró elleni védőoltás a ROR, ezzel már több mint tíz éve oltunk. Ez olyannyira hatásosnak minősült, hogy amióta használom, egyetlen kanyarós esetet sem láttam. Csak a médiából értesülünk arról, hogy kanyarójárvány van. Hogy e kanyarójárvány annak tulajdonítható-e, hogy nem voltak beoltva a gyerekek, vagy pedig annak, hogy az oltás nem volt hatásos, arra nézve nincs egyértelmű információ.

– Vannak-e valós veszélyei az oltásoknak? Miért félnak a szülők beadatni?

– Természetesen vannak valós veszélyei az oltásnak, mint ahogy minden egészségügyi beavatkozásnak. Az orvosnak mindig a kisebb kockázat irányában kell elindulnia. Ha valakit beoltok, annak van egy kockázata az illető életére nézve, de ha nem teszem meg, annak is van kockázata. Ezért inkább vállaljuk az oltással járó kockázatot, amely szerintünk kisebb annál, mint az, ha nem oltanánk be a gyerekeket, az embereket.

A védőoltások esetében is előfordulhatnak mellékhatások, érzékenységi reakciók, láz, kiütés, de nagyon ritkák a súlyos reakciók. A statisztikai elemzésekből is az a következtetés vonható le, hogy kisebb az oltással járó kockázat, mint annak nélkülözése.

– Egy gyerek születésétől kezdődően milyen oltásokat írnak elő?

– Az oltási protokollok – hogy hány hónapos kortól milyen oltást adunk – sokat változtak

az utóbbi időben. Olyan gyakran, hogy nem is tudom észben tartani. Csak az asszisztensnő és a számítógép tartja nyilván, kinek milyen oltást kell beadni. Többnyire ugyanazon betegségek ellen léteznek az oltások. Tehát 0, 2, 4, 6, 9, 12 hónapos korban és 2 éves korban nagyjából ugyanakkor szokták adni, de ez állandóan változik. Néha havonta érkezik egy új előírás arra vonatkozóan, hogyan kell oltani. Ez nem sokat változtat a dolgon, inkább csak adminisztratív okai vannak, milyen oltásokat vásárolt az egészségbiztosító, vagy kivel kötött szerződést. A lényeg, hogy ugyanazon betegségek ellen: poliomyelitis, diftéria, tuber-

Megértem azoknak az álláspontját is, akik bizonyos fenntartással kezelik az ajánlott gyógymódokat, gyógyszereket, beleértve az oltásokat is.

kulózis, hepatitis, mumpsz, kanyaró, rubeola. Hogy ezek az oltások milyen kombinációkban, milyen sorrendben követik egymást, az részletkérdés.

– Ön szerint mi eredményezte azt, hogy a szülők folyamatosan megtagadták az oltásokat?

– Hogy pontosan honnan eredt, nem tudom. Az oltásellenességről is kell beszélnünk. Megértem azoknak az álláspontját is, akik bizonyos fenn-

tartással kezelik az ajánlott gyógymódokat, gyógyszereket, beleértve az oltásokat is. Mert való igaz, hogy a gyógyszergyártók, forgalmazók rászolgáltak a bizalmatlanságra néhány esetben. De amikor az oltást ellenzők elmennek odáig, hogy kijelentik, a védőoltás önmagában nem működik, és összeesküvés-elméletről beszélnek, az oltásokat pedig feleslegesnek tartják, akkor szembe kell helyezkednem velük: az oltás elve működik. Akármelyik orvostanhallgató diák megteheti, hogy valamilyen betegséggel megfertőz kísérleti állatokat. Olyanokat, amelyeket beoltott az illető fertőző betegség elleni védőoltással, és olyanokat, amelyeket nem oltott be. Azt fogja tapasztalni, hogy azok, amelyeket nem oltott be, elpusztulnak, míg a többiek túlélnek.

Az is előfordulhat viszont, hogy olyasmi ellen oltanak, ami ellen nincs értelme. Vagy léteznek olyan jelenségek – főleg az influenza elleni oltással kapcsolatban –, hogy érdemes tudnunk: nem szerzünk életre szóló védettséget az influenza ellen, mert maga a vírus változik. Minden évben más influenzavírus jön, ezért hiába van védettségem a tavalyi vírus ellen, mert az idei vírus ellen már nem fog működni. Ezért kapja el az ember akár többször is az influenzát. Ez a problémát annyiban érinti, hogy amennyiben az oltás nem abból a vírustól készül, amelyik okozza a járványt, akkor hatástalan.

Egy másik gond ezzel az üggyel kapcsolatban: gyakran a reklámokban összemoszák a felső légúti vírusos fertőzéseket az influenzával. Tehát számtalan olyan reklám létezik, amiből az a tanulság, hogy nem köhöghetek, mert beoltattam magam influenza ellen, de ez egy nagy csúsztatás. Az influenza elleni oltás jó esetben az influenzától fog megvédeni, de nem a náthától és nem a vírusos légcsőhuruttól.

A városi missziót újra kell gondolni

Esperesek kollégiuma Kolozsváron

A kolozsvári püspöki hivatal nagytermében tartották az esperesek kollégiumát, amelyen kiértékeltek a tavalyi vizitációkat és a magyar kormány által nyújtott anyagi támogatás szétosztásáról is szó volt. Ez utóbbival kapcsolatban Kató Béla püspök arról beszélt, hogy a pénzüsszegekből minden egyházmegyében templomok újulnak meg. A támogatásban azok részesülnek, akik a tavalyi év elején készített, az egyházmegyei hivatalok által beküldött listákon szerepelnek.

Ballai Zoltán gazdasági tanácsos az ülésen elmondta: az egyházkerület a legfőbb jogi képviselő lesz. Előkészítik a pályázatok lebonyolítását, az adminisztrációban azonban az esperesi hivataloknak lesz nagy szerepük, illetve az egy-

házmegyei számvevőnek és a műszaki előadónak, hogy mind az anyagi, mind az építkezési folyamat szakszerűen történjen.

A püspök a tavalyi vizitációk kapcsán kijelentette: a városi missziót újra kell gondolni. A falusi gyülekezetek elkezdtek kiürülni, a városok viszont ezzel párhuzamosan nem telnek fel. Ha nem tudjuk a városra beérkezett embereket megkeresni, akkor a református egyház hamar le fog épülni – hangsúlyozta Kató Béla.

Az ülésen az idei vizitációkról is szó esett. Az elképzelések szerint a kollégiumok és intézmények mellett idén is 15 gyülekezetet látogatnak meg, amelyről a későbbiekben születik döntés.

K. G.

Fotó: Kiss Gábor

Kórházlelkészeink

• KOLOZSVÁR

Buzogány Emese, Megyei Sürgősségi Klinika
Elérhetőség: e-mail: buzoganyemese@gmail.com, tel.: 0740-368663

Balogh Gyöngyi, Onkológia
Elérhetőség: e-mail: gybalogh@gmail.com, tel.: 0740-295770

Erdélyi Tünde, III-as belgyógyászat
Elérhetőség: e-mail: erdelyitunde68@yahoo.com, tel.: 0740-202151

• MAROSVÁSÁRHELY

Korodi Csaba, Megyei Kórház
Elérhetőség: e-mail: csabakorodi62@gmail.com, tel.: 0723-331317

Lakatos Gabriella, Megyei Kórház
Elérhetőség: e-mail: lakatos.gabriella@gmail.com, tel.: 0746-091941

• BRASSÓ

Magyari János, Megyei Kórház
Elérhetőség: e-mail: magyariioan@yahoo.com, tel.: 0721-564553

• SZÁSZRÉGEN

Szép Ildikó, Városi Kórház
Elérhetőség: e-mail: szep.eduard@yahoo.com, tel.: 0726-529977

• BÁNFFYHUNYAD

Lukács Margit, Városi Kórház
Elérhetőség: e-mail: lukacsmanyika@yahoo.com, tel.: 0724-056691

• SEPSISZENTGYÖRGY

Orbán Edit, Megyei Kórház
Elérhetőség: e-mail: edit.orban@yahoo.ca, tel.: 0729-807973

Éltető sodrásban. Hol terem a jó házasság?

1. | A Gecse Dániel Református Orvosi és Egészségügyi Szakkollégium idén először csatlakozott a házasság hete rendezvénysorozathoz. *Hol terem a jó házasság?* címmel vetített képes előadást tartott a Kónya orvos házaspár, Zoltán és Ágnes. Az érdeklődők magából az életből merített történetekkel és gondolatokkal, kifejező művészképekkel ismerkedhetnek, amelyek hangsúlyozták a gyermekkor, a család, a kötődés mindenkori jelentőségét. Együttal bemutatták a több mint két évtizede Kolozsváron pár- és családterapeutaként tevékenykedő Kónya Zoltán: *Házasság, frissítve* című könyvét. A széles látókörű, vallásos meggyőződésű szerző, az erdélyi családterápia úttörője az alábbi gondolattal ajánlja olvasásra művét: „a házasságban való részvétel mind összetettebb feladattá válik, melyre a partnerek jelentős részét sem az evolúció, sem a nevelés nem készítette fel megfelelően. (...) Az elvárásoknak való megfelelés viszont olyan készségeket feltételez, melyeket legtöbbször – a családi örökségünk sajátosságaival összefüggésben – nem birtoklunk teljes mértékben.”

Les Zoltán egyetemi lelkész úgy értékelte, hogy a mostani rendezvénysorozatba való betagozódás egy folyamat eredménye. Hátterében állnak a katolikus családpszichológiai központtal közösen szervezett rendezvények, a havonta sorra kerülő „szerdai párbeszéd”. A szakkollégium diákjai számára biztosított heti rendszeres bibliaórákon és a havonta megszervezett szakmai programokon túl ugyanis különböző előadásoknak, megbeszéléseknek is helyt adnak. Ősszel kétnapos rendezvénnyel adóznak a névadó emlékének (Gecse Dániel 1768. március 7-én született), amire emlékjelállítással, a marosvásárhelyi temetőben található sír felújításával, konferenciaszervezéssel készülnek.

A házasság hete idei rendezvénysorozat központi gondolata: *Éltető sodrásban*. Ennek jegyében Les Zoltán kiemeli annak a fontosságát, hogy házasságban élni jó. És bár a szakkollégiumban nincs elszálláslehetőség a házasság számára, aki a Gecse Dániel-központ nyújtotta lélekápolásban részesül, az teltebb tarisznyával kezdheti el a majdani házasságot. A jó házasságra nincs ugyan recept, mindenkinek saját magának kell megtalálnia a megfelelő hangot, a tanácsadás és a felkészülés kinek-kinek hasznára válhat. És miközben Les Zoltán házasságot szeretné a Gecse-központ lakóit, lelkész feleségével együtt máris tervezik második gyermeküket. Éltető sodrásban!

| DR. ÁBRÁM ZOLTÁN |

ÜZENET

ISSN 1223-8848

Az Erdélyi Református Egyházkerület gyülekezeti lapja

A szerkesztőség címe: 400158 Kolozsvár, Eötvös utca (str. Constanța) 1-3. sz.

Telefon: 0731-019404 • Drótposta: uzenet@reformatus.ro

http://www.reformatus.ro/uzenet.html • Főszerkesztő: Somogyi Botond

Kéziratot nem őrünk meg és nem küldünk vissza. • A lapban megjelent cikkek nem feltétlenül a szerkesztőség véleményét tükrözik.

Tipográfia: IDEA PLUS

Készült az Erdélyi Református Egyházkerület Misztótfalusi Kis Miklós Sajtóközpontjának nyomdájában • Felelős vezető: Dávid Zoltán

